

Pótlék késtartóm leírásához.

Dr. APÁTHY ISTVÁN egyet. tanártól.

Késtartóm leírását¹ két megjegyzéssel akarom még kiegészíteni. A mit mondandó vagyok, önkényt következik ugyan az elvekből, a melyeken szerkezete alapúl; de a leírásra választott forma használata bizonyos esetekben nehézséggel járhat. Azt hárítják el a leírt formának következő kis módosításai, melyek késtartómat még általánosabban használhatóvá teszik.

1. Ha felső felületén igen homorúra köszörült, vagy aránylag igen keskeny és magas hátú kés, a minőt ugyan rendszerint nem használunk, de esetleg valami okból szükségesnek vélhetnénk, akarnánk a leírt és a leírásban megszabott méretű tartóba kapcsolni, a kés hátának felső éle oda érne a késtartó felső lemezének alsó felületéhez és nem engedné, hogy az annak elülső élén kiálló f és g pontok a kés felső lapjához érjenek. Hogy ez a mondott kivételes alkotású kések daczára is megtörténhessék, az f és g pontoknak nem két, hanem legalább négy vagy öt milliméternyire kell a késtartó felső lemezének alsó felülete alatt kiállaniok. Akkor oda szoríthatók a kés felső lapjához és biztosítják annak szilárd állását a tartóban, hanemha a késnek oly rendkívül homorúnak, illetőleg oly tompa éknek kellene lennie, a minőnek a mikrotomiában semmi értelme. A késtartó felső darabját tehát nem 5 mm, hanem 8 mm vastag síkpárhuzamos rézlemezről kell kivágni, s ennek alsó felületéről, az f és g pontok helyének kivételével, nem 2 mm-nyit, hanem 5 mm vastag réteget kell lereszteni.

2. Az egymásra tett ékeknek párhuzamos helyzetükből való minden eltolódása csak akkor van kizárva, s a *felső ékek csak akkor nyerhetnek mégis 20 fokig terjedhető hajlást*, ha az ékek kisebb lyukai némileg ovalisak. Az ellipsisnek az ék élével párhuzamos átmérője épen akkora legyen, mint az r_1 és r_2 acéloszlopok vastagsága, a nagyobbik, az ék élére merőleges átmérőjük pedig például 3.2 mm, ha a hengeres oszlopok átmérője 3 mm.

1897 szeptember havában.

¹ L. »A késtartó szerepéről a mikrotomiában etc.« Ez az Értesítő, jelen kötet, p. 32—53.